

Menu

[DZIEJE SIĘ](#)
[BIZNES](#)
[ANALIZY](#)
[TECHNOLOGIA](#)
[POLITYKA](#)
[ŚWIAT](#)
[SPORT](#)
[LIFESTYLE](#)
[NEWSY](#)
 Wybierz eko
 Zaloguj się [Subskrybuj](#)
DZIEJE SIĘ! Sprawdź najnowsze informacje

PIT od środków, których nie można wypłacić? Zondacrypto i pułapka
 21 minut temu

Rekordowo niskie ceny energii na polskiej giełdzie. Kto zyskuje, a kto traci?
 41 minut temu

3 proc. PKB na naukę? Polska stoi przed wyborem nowego modelu rozwoju
 56 minut temu

Polityczna odpowiedzialność za przepi...
Radikalna deregulacja według
 1 godzinę temu

BIZNES

PIT od środków, których nie można wypłacić? Zondacrypto i pułapka podatkowa

Niewypłacalność Zondacrypto oznacza nie tylko trudności w wyegzekwowaniu ulokowanych na giełdzie środków. Choć nie ma mowy o wypłacie pieniędzy inwestorów, to nie można wykluczyć scenariusza, w którym skarbowka upomni się o podatki.

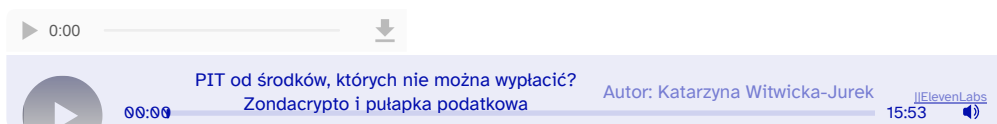
Katarzyna Witwicka-Jurek
 14.05.2026, 05:50

Roszczenia może mieć także skarbowka, która – jak twierdzą nasi rozmówcy – teoretycznie może mieć prawo upomnieć się o zaległy podatek. Fot. PAP/Leszek Szymański

Z tego artykułu dowiesz się...

1. Czym w oczach skarbowki są pieniądze „zatopione” w Zondacrypto.
2. Czy i w jakich okolicznościach należy powiadomić urząd skarbowy o inwestycjach w kryptowaluty.
3. Czy przychód, którego nie można wypłacić, nadal jest przychodem.

Tysiące poszkodowanych, co najmniej milionowe straty, kilkuset przesłuchanych świadków, dwa tysiące zgłoszeń o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Prokuratura Regionalna w Katowicach bada sprawę Zondacrypto – zarejestrowanej w Estonii giełdy, która stała się niewypłacalna. Klienci stracili dostęp do swoich inwestycji, nie działa strona internetowa giełdy, nie ma także kontaktu z jej przedstawicielami. Dla inwestorów to być może podwójny problem. Z jednej strony mamy roszczenia poszkodowanych, którzy będą się starali o odzyskanie zainwestowanych pieniędzy. Z drugiej strony roszczenia może mieć także skarbowka, która – jak twierdzą nasi rozmówcy – teoretycznie może mieć prawo upomnieć się o zaległy podatek.

Scenariusz nr 1: kupiliśmy bitcoiny, które czekały na lepsze czasy

Kluczowym formularzem jest PIT-38, który służy do rozliczenia zysków kapitałowych. Nasi

Wybraliśmy dla Ciebie

Zaskakujący projekt w sprawie kryptoaktywów. PiS chce całkowitego zakazu

Odmowa pożyczki to dopiero początek. Tak klienci trafiają do szarej strefy

Kluby Premier League wyprzedają aktywa. Opłakany stan finansów

12 najlepszych lokat kwartalnych. Ranking XYZ (maj 2026 r.)

rozmówcy przypominają, że rozliczenie kryptoaktywów nie dotyczy jedynie zarobienia na inwestycji, jak sugerowałaby nazwa podatku od zysków kapitałowych. W myśl ustawy o podatku

dochodowym od osób fizycznych obowiązek złożenia deklaracji powstaje z chwilą poniesienia kosztów, czyli np. zakupu bitcoinów. Jeśli zatem podatnik w 2025 roku nabył waluty wirtualne, powinien być w tegorocznym PIT-38 ujawnić koszty uzyskania przychodów. I tu mogą pojawić się schody.

– Podatnicy mogli w toku rozliczenia nie mieć dostępu do strony internetowej Zondacrypto, a zarazem dostępu do historii transakcji. Wielu inwestorów nie jest w stanie prawidłowo wykazać przychodów ani kosztów uzyskania przychodów. Przez lata wielu podatników funkcjonowało w błędnym przekonaniu, że obowiązek podatkowy przy kryptowalutach powstaje dopiero w momencie sprzedaży cyfrowych aktywów i osiągnięcia realnego zysku – zauważa **Tomasz Prokurat, partner w Kancelarii Litigato**.

Innymi słowy, nawet jeśli nie sprzedamy kryptoaktywów, powinniśmy zgłosić fakt ich nabycia skarbowce. Jak dodaje nasz rozmówca, brak deklaracji może zostać potraktowany jako wykroczenie skarbowe, a w określonych sytuacjach nawet jako przestępstwo skarbowe.

Scenariusz nr 2: zdążyliśmy je sprzedać, nie daliśmy rady wypłacić

Już na początku kwietnia pojawiły się nagłówki o ryzyku niewypłacalności Zondacrypto. Jak zauważa **Tomasz Konarzewski, adwokat i doradca podatkowy z kancelarii Tomczykowska Tomczykowska**, w takiej sytuacji wielu podatników mogło próbować zabezpieczyć się i sprzedać aktywa.

Bez względu na to, czy podatnik zdążył wypłacić środki z giełdy, formalnie powstał u niego przychód.

– Jeśli podatnik kupił kryptowaluty w 2025 roku, poniósł jedynie koszt ich nabycia. Przychód powstaje w momencie „wyjścia” do waluty fiducjarnej, czyli w momencie wymiany kryptowaluty np. na euro lub dolara. Jeśli do sprzedaży doszło na wieść o problemach giełdy w bieżącym roku, to taką sprzedaż należy wykazać w PIT za 2026 rok, czyli w ramach rocznego rozliczenia w 2027 roku – mówi Tomasz Konarzewski.

Przeczytaj:

Zaskakujący projekt w sprawie kryptoaktywów. PiS chce całkowitego zakazu

19 proc. podatek Belki (podatek od zysków kapitałowych) płaci się wówczas od dochodu (przychodu pomniejszonego o zadeklarowane wcześniej koszty). Nasz rozmówca wskazuje jednak na pewien paradoks tej sytuacji. Ustawa o PIT mówi wprost, że generalną zasadą jest, iż przychodem są środki „otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika”.

– W przypadku kryptoaktywów przychód powstaje jednak w momencie wymiany. Zatem nawet jeśli nie jesteśmy w stanie fizycznie wypłacić pieniędzy z niewypłacalnej giełdy, urząd skarbowy może argumentować, że po stronie podatnika i tak powstał przychód – wyjaśnia nasz rozmówca.

Sprawa budzi jednak wątpliwości i dzieli ekspertów.

Scenariusz nr 3: zgodnie z prawem zapłaciliśmy podatek od „zysku” na ekranie

Mec. Robert Nogacki, który reprezentuje poszkodowanych przez Zondacrypto, wyjaśnia, że sama definicja przedmiotu opodatkowania może być problematyczna. Czy można uznać, że skoro nie możemy wypłacić pieniędzy, to przychodu nie ma?

– Polskie prawo podatkowe nie zna konstrukcji podatku od zysków, które nigdy nie istniały. Ustawa o PIT definiuje „odpłatne zbycie waluty wirtualnej” jako wymianę. Ta z kolei oznacza, że podatnik coś otrzymuje: prawny środek płatniczy, towar, usługę albo inne prawo majątkowe. Nie liczby na ekranie. To nie zapisy księgowo w systemie kontrahenta, który deklaracji nie wykonuje. Nie roszczenia wobec spółki, której hot wallet pokazuje rezerwy zredukowane o ponad 90 proc. wobec zobowiązań spółki względem klientów ujawnionych w sprawozdaniach finansowych. Inwestor, który widzi w panelu ZondaCrypto saldo PLN po sprzedaży kryptowaluty wewnątrz giełdy, ale nie może tych środków wypłacić, w mojej ocenie nie osiągnął przychodu w rozumieniu polskiej ustawy podatkowej – ocenia nasz rozmówca.

Mec. Nogacki wskazuje tym samym różnicę między rzeczą, o roszczeniu o daną rzecz. W przypadku Zondacrypto mamy zatem do czynienia z (uzasadnionym) roszczeniem. Dodaje, że na próżno jest porównywać ten system z regulowanym rynkiem kapitałowym, gdzie zapis księgowy faktycznie odpowiada rzeczywistości.

Przeczytaj:

Rynek kryptoaktywów przegrywa z polityką. „Nie znam firmy, która nie stara się o zagraniczną licencję”

– Przeniesienie tej intuicji na giełdę kryptowalutową w stanie kryzysu płynności jest błędem. Sprawozdania finansowe BB Trade Estonia OÜ zawierają oświadczenia biegłych rewidentów wprost mówiące, że z architektury systemu księgowego spółki nie da się przypisać zobowiązań klientów do konkretnych klientów oraz że audytor nie mógł uzyskać potwierdzenia kontroli spółki nad kryptoaktywami klientów od stron trzecich przechowujących portfele – podsumowuje mec. Nogacki.

Mec. Nogacki mówi także o trzecim scenariuszu. Jeśli inwestor wykazał i opodatkował „zyski”, których nie zdążył wypłacić, to wówczas prawo może stać po jego stronie.

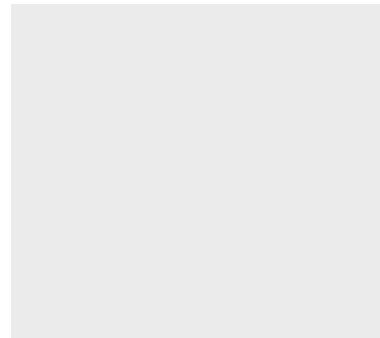
– Ma on silne podstawy, by złożyć korektę i wnioskować o stwierdzenie nadpłaty – wyjaśnia.

Co, jeśli nie załosimu ani nabucia. ani sprzedażu

Koniec z podwyżkami cen po podpisaniu umowy. Rząd szykuje rewolucję dla kupujących mieszkania

Reklama

czy, jeżeli nie zgłoszamy swoich transakcji, nie spłacamy

kryptowalut?

Wróćmy do scenariusza, w którym w 2025 roku nabyliśmy np. bitcoina i trzymaliśmy go na platformie Zondacrypto na lepsze czasy. Termin rozliczenia się ze skarbowką minął wraz z końcem kwietnia, a czas składania deklaracji zbiegł się z odcięciem inwestorów od ulokowanych pieniędzy i źródła informacji o nich – strony internetowej Zondacrypto.

Tomasz Prokurat wyjaśnia, że w takiej sytuacji nadal można złożyć zaległą deklarację wraz z tzw. czynnym żalem. To mechanizm przyznania się do błędu, który pozwala uniknąć odpowiedzialności karno-skarbowej. Jak jednak wykazać w PIT-38 poniesione koszty bez dostępu do informacji o nich?

– W kwietniu strona Zondacrypto przestała działać. Nie zaleca się wpisywania kwot „na oko”. Złożenie deklaracji z fikcyjnymi lub nierzetelnymi kwotami kosztów lub przychodów może samo w sobie rodzić ryzyko odpowiedzialności karno-skarbowej – ostrzega ekspert.

Nasz rozmówca radzi, by sięgnąć do rachunków bankowych, w których powinny znaleźć się dowody transakcji z giełdą. Warto też sprawdzić maile dokumentujące przelewy i nabycie bitcoinów. Co istotne, warto uzasadnić w tzw. czynnym żalu powody niedopełnienia w terminie obowiązków podatkowych. A powód – rzecz jasna – nie leży w całości po stronie podatnika.

Warto wiedzieć

Prokuratura: jak zadbać o dowody

Prokuratura Regionalna w Katowicach radzi, by pokrzywdzeni zadbali o dowody inwestowania na Zondacrypto. Mowa o:

- zrzutach ekranu obrazów widocznych po zalogowaniu się na swoje konto w Zondacrypto (jeśli rzecz jasna zdążyli to zrobić). Tu istotne jest wskazanie wartości portfela: zarówno środków w kryptowalutach, jak i w walutach fiducjarnych (FIAT). Tu mowa o polskim złotym, dolarze, czy euro.
- zabezpieczeniu loginu i maila powiązanego z kontem
- zabezpieczeniu historii transakcji prowadzonych w Zondacrypto
- wydrukach przelewów wykonywanych na rachunki Zondacrypto, tak aby widoczny pozostawał numer rachunku, z którego dokonano zasilenia, oraz numer rachunku, na który dokonano zasilenia
- dowody umożliwiające wskazanie, kiedy i w jakiej kwocie zlecano wypłaty z Zondacrypto, w tym wypłaty, które nie zostały w całości lub w części zrealizowane.

Takie dowody mogą służyć nie tylko dochodzeniu roszczeń na drodze cywilnej, lecz także w kontaktach ze skarbowką.

Prokuratura Rejonowa w Katowicach

Eksperci radzą, by zgłosić się do skarbowki, zanim to ona zgłosi się do podatnika. Choć czynny żal nie daje gwarancji sukcesu, to – jak mówi Tomasz Prokurat „pozwoli budować argumentację opartą na dobrej wierze podatnika”.

Czy Zondacrypto miała obowiązek cokolwiek raportować?

Czy skarbowka dowie się, że zainwestowaliśmy w kryptoaktywa? Tu pora na krótki przegląd prawa. Dyrektywa DAC8 wprowadziła obowiązek automatycznej wymiany informacji o transakcjach kryptowalutowych pomiędzy państwami członkowskimi. Na mocy polskich przepisów obowiązuje ona od 1 stycznia 2026 roku, lecz pierwsze raporty mają trafić do krajowych administracji skarbowych do 30 czerwca 2027 r., a wymiana między państwami UE do 30 września 2027 r.

– W praktyce w sprawie Zondacrypto nie zadziała żaden z elementów tej konstrukcji – ocenia jednak mec. Nogacki.

Ekspert wyjaśnia, że estoński operator Zondacrypto nie posiada licencji CASP, którą wymaga rozporządzenie MiCA (w Polsce nadal jeszcze niezaimplementowane, o czym piszemy poniżej).

– Brak licencji CASP sam w sobie nie zwalnia automatycznie z zakresu podmiotowego DAC8, ponieważ dyrektywa przewiduje obowiązek raportowania także dla podmiotów, które jeszcze nie uzyskały zezwolenia MiCA. Ale w realiach faktycznego zaprzestania działalności w pierwszym kwartale 2026 r. argument pozostaje praktyczny, a nie czysto formalny. Spółka, która nie funkcjonuje, nie będzie raportować, niezależnie od tego, czy formalnie podlegała obowiązkowi – wyjaśnia mec. Nogacki.

Przeczytaj:

Jak sprawdzić giełdę kryptowalut? Zabaw się w detektywa (PORADNIK)

Co więcej, jak dodaje ekspert, Estonia (podobnie zresztą jak Polska) spóźniła się z implementacją dyrektywy DAC8. Wdrożyła ją dopiero w kwietniu (z mocą wsteczną), a Zondacrypto w praktyce już nie funkcjonowała. Nawet gdyby giełda raportowała dane klientów do KAS, to i tak tylko za okres od 1 stycznia 2026 roku.

– Lata, w których powstała przeważająca większość zobowiązań podatkowych dzisiejszych poszkodowanych, pozostaje poza zakresem dyrektywy. Za te lata ciężar prawidłowego wykazania przychodów spoczywa wyłącznie na podatniku – podsumowuje nasz rozmówca.

KAS i tak wszystko wie

Jak wspomnieliśmy, sprawę bada katowicka prokuratura, a dokumentację transakcyjną

giełdy zabezpieczyły organy ścigania.

– To dowody, do których dostęp ma także administracja skarbową na podstawie przepisów o współpracy organów. Inwestorzy występujący w postępowaniu w charakterze pokrzywdzonych są też pytani o źródło środków zainwestowanych w giełdę i o sposób rozliczenia ewentualnych dotychczasowych zysków podatkowych. Pytanie to pada w protokołach przesłuchań i nie jest pytaniem retorycznym. Dlatego dla inwestora, który nie rozliczył w PIT zysków z transakcji zakończonych wypłatą, ryzyko ujawnienia jest znacznie wyższe niż wynikałoby z lektury samej DAC8, i pochodzi ono z postępowania karnego, a nie z dyrektywy podatkowej. Jest to argument za wcześniejszą korektą deklaracji, nie za biernym oczekiwaniem – podsumowuje mec. Nogacki.

Nasi rozmówcy nie wykluczają interwencji resortu finansów w tej sprawie. O to, a także w spór interpretacyjny, zapytaliśmy resort finansów i Krajową Administrację Skarbową. Do czasu publikacji artykułu nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Choć wizja ewentualnej abolicji podatkowej pozostaje wątpliwa, to niewykluczone, że w najbliższym czasie do KAS spłyną wnioski o interpretacje podatkowe, które staną się drogowskazem w tej niejasnej materii.

Afera Zondacrypto w tle sporów o regulacje branży

Branża kryptoaktywów nie jest regulowana tak jak sektor bankowy czy instytucje finansowe. Choć rozporządzenie MiCA już formalnie obowiązuje, to Polska nadal nie wdrożyła przepisów implementujących unijne prawo. W praktyce oznacza to brak nadzoru nad branżą.

Tymczasem ruszyły prace nad projektami, które od miesięcy czekały na nadanie im numeru druku sejmowego. Mowa o projekcie Polski 2050 i Konfederacji. Do tego zestawu należy dopisać kolejny, trzeci rządowy projekt, a także projekt prezydencki. Karol Nawrocki przedstawił bowiem własny projekt po wcześniejszym dwukrotnym zawetowaniu rządowego pomysłu na uregulowanie tego sektora.

Główne wnioski

1. Afera Zondacrypto rodzi pytania nie tylko o roszczenia inwestorów, lecz także o oczekiwania skarbowki. System podatkowy często stawia znak równości między zapisem księgowym a realnym przysporzeniem majątkowym. Jednak, gdy mamy do czynienia z nieuregulowanym wciąż rynkiem i niewypłacalnym podmiotem zamiast „rzeczy” jest raczej „roszczenie rzeczy”.
2. Inwestorzy – jak wynika z obserwacji naszych rozmówców – często nie rozumieją obowiązków podatkowych. W przypadku kryptoaktywów obowiązek raportowania powstaje już z chwilą poniesienia kosztów, czyli nabycia np. bitcoinów. Już wówczas należy wykazać ten koszt w PIT-38.
3. Sprawę utrudnia nie tylko niejasna wobec niewypłacalności Zondacrypto definicja przychodu, lecz także brak dostępu do rachunków. Strona internetowa giełdy nie działa, inwestor zostaje bez dokumentacji, a ciężar dowodowy nadal spoczywa na nim.

Artykuł opublikowany w wydaniu nr 476

Tagi [PODATKI](#) [KRYPTOAKTYWA](#) [PIT](#) [PODATEK BELKI](#) [ZONDACRYPTO](#)

Udostępnij

[Strona główna](#) [Biznes](#) [PIT od środków, których nie można wypłacić? Zondacrypto i pułapka podatkowa](#)

KATARZYNA WITWICKA-JUREK
Dziennikarka

Jestem dziennikarką z wykształceniem ekonomicznym. Od ponad 10 lat objaśniam zawiłości prawa, głównie podatkowego. Doświadczenie zawodowe zdobywałam w redakcji Dziennika Gazety Prawnej i Radia ZET. Współpracowałam także z magazynem Forbes. Moją pasją – poza podatkami – są górskie wędrowki i muzyka rockowa ubiegłego stulecia. W wolnym czasie zgłębiam wiedzę na temat historii myśli ekonomicznej.

katarzyna.witwicka-jurek@xvz.pl

Może zainteresować Cię również

Nawet giganci przegrywają w cyberprzestrzeni. Fala ataków i miliony utraconych danych

Brzoska kontra Kuśmierz. Prezesi InPostu i Allegro w dyskusji o przyszłości e-commerce

Jak miasto bez porządnej hali podbiło polską siatkówkę

Medium nowej kategorii dla ludzi ciekawych świata.

[xvz.pl](#)

[O nas](#)

[Subskrypcja](#)

[Subskrypcja akademicka](#)

[Sekcje](#)

[Dzieje się!](#)

[Biznes](#)

[Analizy](#)

[Więcej od XYZ](#)

[Giełda](#)

[Prawo](#)

[Inwestowanie](#)